

PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU CORFFORAETHOL - DYDD LLUN, 30 MEHEFIN 2025

COFNOD O BENDERFYNIAD CYFARFOD O'R PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU CORFFORAETHOL A GYNHALIWYD YN HYBRID YN SIAMBR Y CYNGOR – Y SWYDDFEYDD DINESIG, STRYD YR ANGEL, PEN-Y-BONT AR OGWR, CF31 4WB AR DYDD LLUN, 30 MEHEFIN 2025 10:00

Presennol

Y Cyngorydd A Ulberini-Williams – Cadeirydd

JPD Blundell

N Clarke

HJ David

GH Haines

Presennol – O Bell

F D Bletsoe
J Llewellyn-Hopkins
MJ Williams

H Griffiths
RL Penhale-Thomas

S J Griffiths
T Thomas

M L Hughes
AJ Williams

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

Y Cyngorydd Eugene Caparros - Aelod Cabinet dros Adnoddau (Rhannu Swydd)

Gwahoddedigion:

Y Cyngorydd John Spanswick
Y Cyngorydd Jane Gebbie
Y Cyngorydd Hywel Williams
Y Cyngorydd Martyn Jones
Y Cyngorydd Paul Davies
Y Cyngorydd Neelo Farr
Y Cyngorydd Melanie Evans

Carys Lord
Lindsay Harvey
Claire Marchant
Janine Nightingale
Kelly Watson

Yr Arweinydd
Dirprwy Arweinydd / Aelod Cabinet dros Wasanaethau
Aelod o'r Cabinet dros Gyllid a Pherfformiad
Aelod o'r Cabinet dros Addysg a Gwasanaethau Ieuencid
Aelod Cabinet dros Newid yn yr Hinsawdd a'r Amgylchedd
Aelod o'r Cabinet dros Adfywiad, Datblygu Economaidd a Thai
Aelod o'r Cabinet dros Adnoddau (Rhannu Swydd)

Prif Swyddog – Cyllid, Tai a Newid
Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg, y Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc
Cyfarwyddwr Corfforaethol – Y Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Cyfarwyddwr Corfforaethol – Y Cymunedau
Prif Swyddog, Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddio, AD a Pholisi Corfforaethol

PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU CORFFORAETHOL - DYDD LLUN, 30 MEHEFIN 2025

Swyddogion:

Rachel Keepins
Jessica Mclellan

Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Swyddog Craffu

Datganiadau o Fuddiannau

Y Cynghorydd AJ Williams – Eitem 5 – Personol – Cadeirydd y Llywodraethwyr yn Ysgol Gynradd Coety

155. Cymeradwyo'r Cofnodion

Y Penderfyniad Wnaed	<u>PENDERFYNWYD:</u> Cymeradwyo cofnodion cyfarfodydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol dyddiedig 17 Mawrth 2025 fel cofnod gwir a chywir.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	30 Mehefin 2025

156. Alldro Cyllideb Refeniw 2024-25

Y Penderfyniad Wnaed	<u>PENDERFYNWYD:</u> Yn dilyn ystyried yr adroddiad a'i drafod yn fanwl gydag aelodau'r Cabinet ac Uwch Swyddogion, gwnaeth y Pwyllgor yr argymhellion canlynol a'r ceisiadau am wybodaeth ychwanegol: Argymhellion: 1. Mynegodd y Pwyllgor bryder ynghylch y diffyg ar gyfer cyflogau a phensiynau athrawon gan y Grant Cefnogi Refeniw ac effaith setliadau a chyllid grant hwyr ac argymhellodd fod angen cryfhau'r sgysiau ar lefel wleidyddol i gefnogi dyraniad ychwanegol a setliadau aml-flwyddyn.
----------------------	---

	2. Mynegodd y Pwyllgor bryder ynglŷn â chostau difrod stormydd o ganlyniad i Storm Bert a Storm Darragh ac argymhellodd ystyried sefydlu cronfa wrth gefn wedi ei chlustnodi / cronfa bwrpasol i'w defnyddio pe bai argyfwng yn digwydd o ganlyniad i dywydd garw. Gwybodaeth Ychwanegol y Gofynnwyd Amdani: 3. Gofynnodd y Pwyllgor am gopïau o'r wybodaeth ynglŷn â'r gwaith a wnaed ynghylch agenda Anghenion Addysgol Arbennig ac Anableddau (SEND) yn Lloegr ac adroddiad 2014 Estyn y cyfeiriodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol ato. 4. Bu'r Pwyllgor yn trafod effaith diswyddiadau mewn ysgolion a gofynnodd am nifer y rhai roddodd eu gwaith i fyny'n wirfoddol yn y cyfnod yr adroddwyd amdano. 5. Gofynnodd y Pwyllgor am wybodaeth ynghylch y swm o arian i gyllido addysg mewn ysbyty y cyfeiriwyd ato yng Nghynnig Gostwng y Gyllideb EDF515. 6. Gofynnodd y Pwyllgor am i wybodaeth gael ei darparu ar gyfer yr holl Aelodau yn manylu ar y ddarpariaeth arbenigol mewn ysbyty ar gyfer y dysgwyr y cyfeiriwyd atynt ym mhwynt 5 uchod. 7. Gofynnodd y Pwyllgor am bapur gwybodaeth yn amlinellu cronfeydd wrth gefn pwrpasol y Cyngor, eu diben a'u sefyllfa gyfredol fel ar 31 Mawrth 2025. 8. Bu'r Pwyllgor yn trafod effaith cyllid grant hwyr ar sefyllfa ariannol gyffredinol y Cyngor a gofynnodd am eglurder p'un a oedd ail alinio'r cyllidebau sylfaenol wedi bod yn ddigon i gwrdd â'r pwysau o 2024-25. Gofynnodd y Pwyllgor hefyd am wybodaeth ynglŷn â pha grantiau oedd yn rhai unwaith a pha rai oedd yn grantiau parhaus. 9. Bu'r Pwyllgor yn trafod y diffyg yn erbyn Marchnad Pen-y-bont ar Ogwr oherwydd darganfod RAAC (Concrit Aeredig wedi'i Awtoclafio wedi'i Atgyfnerthu) a chau y farchnad wedyn a cholli incwm rhent a gofynnodd am i wybodaeth gyfrinachol gael ei rhoi i'r Aelodau ynghylch cynlluniau'r Cyngor yn y dyfodol ar gyfer y Farchnad.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	30 Mehefin 2025

157. Gweithgor Cyllideb Craffu

Y Penderfyniad Wnaed	<u>PENDERFYNWYD:</u> Yn dilyn ystyried yr adroddiad a'i drafod yn fanwl gyda Swyddogion, gwnaeth y Pwyllgor yr argymhellion canlynol a'r ceisiadau i Swyddogion: 10. Argymhellodd y Pwyllgor y dylid symud y Grŵp Llywio cyntaf, a nodwyd yng Ngham 2 o Atodiad B i'r adroddiad, i fis Gorffennaf ond y dylai gweddill y strwythur arfaethedig gael ei ystyried gan y Pwyllgor yng nghyfarfod mis Gorffennaf ar ôl i Arweinwyr y Grwpiau gyflwyno'r adroddiad i'w Grwpiau i'w drafod. 11. Argymhellodd y Pwyllgor y dylai'r Grŵp Ymchwil Ddofn ar gyfer Cyfarwyddiaeth y Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant archwilio'r cyfraniadau ariannol gan y Bwrdd Iechyd fel maes posibl i wrthbwyso rhai o'r costau 12. Tynnodd y Pwyllgor sylw at bwysigrwydd cadw gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac ataliol gan gydnabod eu heffaith mewn canlyniadau gwell i bobl a'u pwysigrwydd i sefydlogrwydd ariannol hirdymor ac argymhellodd y dylai Grwpiau Ymchwil Ddofn y Gyllideb Graffu barhau i fod yn ymwybodol o hynny. 13. Gofynnodd y Pwyllgor i'r Cyfarwyddwyr ddod â'r holl ddewisiadau cyllideb sy'n cael eu harchwilio i'r Grwpiau Ymchwil Ddofn
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	30 Mehefin 2025

158. Adroddiad Enwebu Hyrwyddwr Rhianta Corfforaethol

Y Penderfyniad Wnaed	<u>PENDERFYNWYD:</u> Enwebu'r Cynghorydd Tim Thomas i gynrychioli'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol fel un wedi ei
----------------------	--

PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU CORFFORAETHOL - DYDD LLUN, 30 MEHEFIN 2025

	wahodd i gyfarfodydd Pwyllgor Rhianta Corfforaethol y Cabinet.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	30 Mehefin 2025

159. Enwebiadau Cydbwyllgor Trosolwg a Chraffu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Cwm Taf Morgannwg

Y Penderfyniad Wnaed	<u>PENDERFYNWYD:</u> Bod y Pwyllgor yn enwebu'r Aelodau canlynol i Gydbwyllgor Trosolwg a Chraffu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Cwm Taf Morgannwg: • Y Cynghorwyr Huw David, Simon Griffiths a Gary Haines (enwebiadau'r grŵp Llafur); • Y Cynghorydd Tim Thomas (enwebiad gan Grŵp Annibynnol Sir Pen-y-bont ar Ogwr); • Y Cynghorydd Ross Penhale-Thomas (enwebiad gan Grŵp y Gynghrair Ddemocrataidd); a • Y Cynghorydd Freya Bletsoe (Aelod a enwebwyd o Grŵp Annibynnol Sir Pen-y-bont ar Ogwr i fod yn bresennol yn y cydbwyllgor pan na fyddai yr un o'r pump Aelod arall ar gael).
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	30 Mehefin 2025

160. Diweddariad y Flaenraglen Waith

Y Penderfyniad Wnaed	<u>PENDERFYNWYD:</u> Cymeradwyodd y Pwyllgor ei Flaenraglen Waith ddrafft yn Atodiad A yn amodol ar y gwelliannau canlynol. Nododd y Daflen Gweithredu Monitro Argymhellion i olrhain ymatebion i Argymhellion y Pwyllgor a wnaed mewn cyfarfodydd blaenorol yn Atodiad B a nododd yr adroddid am Flaenraglenni Gwaith ar gyfer y Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu eraill yng nghyfarfod nesaf y Pwyllgor. 1. Gofynnodd y Pwyllgor am ychwanegu adroddiad at ei Flaenraglen Waith ynghylch ymateb y Cyngor cyfan i'r newid yn yr hinsawdd a'r amgylchedd ac i'r adroddiad gynnwys gwybodaeth am
----------------------	---

PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU CORFFORAETHOL - DYDD LLUN, 30 MEHEFIN 2025

	sut mae'r Cyngor yn rheoli cynlluniau wrth gefn ar gyfer ymatebion i argyfyngau, e.e. yr effaith ar gyllideb y Priffyrdd oherwydd difrod stormydd diweddar. 2. Cyfeiriodd yr aelodau at yr adolygiad annibynnol a gomisiynwyd yn y Gwasanaethau Cymdeithasol a arweiniodd at drosglwyddo'r swyddogaeth ymyrraeth gynnar ac atal o'r Gyfarwyddiaeth Addysg i'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a gofynnwyd am adroddiad yn adolygu'r newid yn y strwythur, gan dynnu sylw at bwysigrwydd symud tuag at fwy o ymyrraeth gynnar ac atal. 3. Cytunodd y Pwyllgor i newid pwrpas cyfarfod 11 Medi fel cyfarfod o Bwyllgor Trosolwg a Chraffu ar y Gwasanaethau Cymdeithasol, Iechyd a Llesiant i ystyried Adroddiad Blynnyddol Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol ac adroddiad Cwynion a Sylwadau'r Gwasanaethau Cymdeithasol. 4. Cytunodd y Pwyllgor i aildrefnu'r Strategaeth Ddigidol i'w gyfarfod ym mis Gorffennaf a bod adroddiad Gweithgor Cyllideb Craffu hefyd yn cael ei aildrefnu ar gyfer y cyfarfod hwnnw. Cytunodd y Pwyllgor y dylid aildrefnu'r Adroddiad Blynnyddol Craffu i'w gyfarfod ym mis Hydref.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	30 Mehefin 2025

161. Eitemau Brys

Y Penderfyniad Wnaed	Dim.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	30 Mehefin 2025

Er mwyn gwylio trafodaeth bellach a gynhaliwyd ynghylch yr eitemau uchod, cliciwch y [ddolen](#) hon, os gwelwch yn dda.

Daeth y cyfarfod i ben am 13:18.